

Πανελλήνιο Συνέδριο της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 14, Αρ. 2 (2026)

Πρακτικά 14ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

14^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ και ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ στην ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διδασκαλία και Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες στην Εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης: Έρευνες, Καινοτομίες και Πρακτικές

Στην μνήμη της Άννας Σπύριου

12-14 Απριλίου 2025

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΗΣ, ΔΠΘ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΔΠΘ

Εργαστήριο Διδακτικής της Φυσικής & Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Τμήμα Φυσικής, Σχολή Θετικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

synedrio2025.enepnet.gr

Αντιλήψεις και Επίγνωση Νέων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τους 17 Στόχους της Αειφορίας, με Επίκεντρο τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ευημερία

Ελευθερία Αρλέτου, Γραμματεία Καρέτσου, Μαρία Ρουσοπούλου, Ελένη Σκαμνέλου, Χριστίνα Τζελέτα, Κωνσταντίνα Φούντα, Ελένη Κολοκούρη, Γεώργιος Μαρκοζάννης, Αικατερίνη Πλακίτση

doi: [10.12681/codiste.9890](https://doi.org/10.12681/codiste.9890)

Αντιλήψεις και Επίγνωση Νέων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με τους 17 Στόχους της Αειφορίας, με Επίκεντρο τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ευημερία

Ελευθερία Αρλέτου¹, Γραμματεία Καρέτσου², Μαρία Ρουσοπούλου³,
Ελένη Σκαμνέλου⁴, Χριστίνα Τζελέτα⁵, Κωνσταντίνα Φούντα⁶,
Ελένη Κολοκούρη⁷, Γεώργιος Μαρκοζάννης⁸, Αικατερίνη Πλακίτση⁹

^{1,2,3,4,5,6}Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

⁸Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

⁷Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό, ⁹Καθηγήτρια,

^{7,9}Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

¹prr100085@uoi.gr, ²prr100076@uoi.gr, ⁴prr100075@uoi.gr,

⁵prr100083@uoi.gr, ³prr100082@uoi.gr, ⁶prr100071@uoi.gr

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη βασίζεται σε έρευνα με δείγμα 188 φοιτητών (18-24 ετών) της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σχετικά με τους 17 Στόχους Αειφορίας του ΟΗΕ. Εστιάζει στους στόχους που προάγουν ανθρώπινα δικαιώματα και ευημερία: η εξάλειψη φτώχειας και πείνας, η καταπολέμηση ανισοτήτων, η καλή υγεία και η ποιοτική εκπαίδευση. Οι φοιτητές θεωρούν σημαντικότερους τους στόχους για υγεία και πείνα, δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη υγείας και την ειρήνη. Ανασταλτικοί παράγοντες είναι οι πολεμικές συγκρούσεις και η κλιματική αλλαγή. Τέλος, η ευαισθητοποίηση των νέων είναι υψηλή, με την εκπαίδευση να παίζει κεντρικό ρόλο, ενώ προτείνεται η συνέχιση μαθημάτων και επιμορφώσεων.

Λέξεις κλειδιά: Αειφορία, Ατζέντα 2030, ανθρώπινα δικαιώματα και ευημερία.

Perceptions and Awareness of University Students Regarding the 17 Sustainable Development Goals, with a Focus on Human Rights and Well-being

Eleftheria Arletou¹, Grammateia Karetsoy², Maria Rousopoulou³,
Eleni Skamnelou⁴, Christina Tzeleta⁵, Konstantina Founta⁶,
Eleni Kolokouri⁷, Georgios Markozanes⁸, Aikaterini Plakitsi⁹

^{1,2,3,4,5,6}Postgraduate Student, University of Ioannina

⁸Assistant Professor, Department of Medicine, University of Ioannina

⁷Laboratory Teaching Staff, ⁹Professor,

^{7,9}Department of Early Childhood Education, University of Ioannina

¹prr100085@uoi.gr, ²prr100076@uoi.gr, ⁴prr100075@uoi.gr,

⁵prr100083@uoi.gr, ³prr100082@uoi.gr, ⁶prr100071@uoi.gr

Abstract

This study is based on research involving a sample of 188 students (aged 18-24) from the School of Education Sciences at the University of Ioannina, focusing on the 17 UN Sustainable Development Goals (SDGs). It emphasizes the goals that promote human rights and well-being: the eradication of poverty and hunger, the reduction of inequalities, good health, and quality education. The students consider the

goals related to health and hunger as the most significant, prioritizing health prevention and peace. Obstacles include armed conflicts and climate change. Finally, youth awareness is high, with education playing a central role, while the continuation of courses and training is recommended.

Keywords: Agenda 2030, human rights and prosperity, sustainability, youth perceptions.

Εισαγωγή

Οι 17 Στόχοι της Αειφορίας (SDGs) αφορούν μία παγκόσμια έκκληση ανάληψης δράσης για τον τερματισμό της φτώχειας, την προστασία του πλανήτη και τη βελτίωση της ευημερίας και των ευκαιριών όλων των ανθρώπων χωρίς αποκλεισμούς (Dalampira & Nastis, 2020). Στόχος της Ατζέντας 2030 είναι να συνδέσει την προστασία των κοινωνικών και περιβαλλοντικών ισορροπιών με την οικονομική ανάπτυξη (EUR-Lex, n.d.). Διαχωρίσαμε τους συγκεκριμένους στόχους βασισμένοι στους 5 Άξονες της (5p) (Coursera, χ.χ.). Συγκεκριμένα, στους άξονες People: Στόχοι 1 - Εξάλειψη της Φτώχειας, 2 - Εξάλειψη της Πείνας, 3 - Καλή Υγεία και Ευημερία, 4 - Ποιοτική Εκπαίδευση, 5 - Ισότητα των Φύλων και Prosperity: Στόχος 10 - Μείωση των Ανεπισημάντων. Παρακάτω οι Στόχοι θα αναλυθούν περαιτέρω.

Ο Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 1, προβλέπει την πλήρη εξάλειψη της φτώχειας έως το 2030 και τη μείωση κατά το ήμισυ του ποσοστού των ανθρώπων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Κύριοι άξονες είναι η εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων προστασίας, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ευάλωτων ομάδων απέναντι σε οικονομικές, οικολογικές και κοινωνικές κρίσεις, αλλά και η ισότιμη πρόσβαση σε πόρους, βασικές υπηρεσίες, νέες τεχνολογίες και ιδιοκτησία. Ταυτόχρονα, γίνεται προώθηση της κινητοποίησης πόρων και ανάπτυξης πολιτικών που αποσκοπούν στη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής ισότητας (United Nations Regional Information Centre, χ.χ.α.).

Με τον Στόχο 2, ο ΟΗΕ στοχεύει στον τερματισμό της πείνας και της ελλειπής διατροφής διεθνώς μέχρι το 2030, με επίκεντρο την βελτίωση της διατροφής όλων και κατά κύριο λόγο των ευάλωτων ομάδων και την επισιτιστική ασφάλεια τους. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια για την αύξηση της αγροτικής παραγωγής και των εισοδημάτων των μικροκαλλιεργητών που έχουν πρόσβαση σε γη, γνώσεις, πόρους και αγορές. Ακόμη, στηρίζεται η βιώσιμη γεωργία με ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή πρακτικές, αλλά και η προστασία της ποικιλομορφίας φυτών και ζώων. Τέλος, δίνεται έμφαση σε επενδύσεις στις αγροτικές υποδομές καθώς και στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, κυρίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, μέσα από διεθνείς συνεργασίες (Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, 2016).

Ο Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 3, αφορά την καλή υγεία και ευημερία και στοχεύει στη διασφάλιση υγιών συνθηκών διαβίωσης και στη προώθηση της ευημερίας για όλους και σε όλες τις ηλικίες. Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει, χρειάζονται περαιτέρω δράσεις για την επίτευξη. Ενδεικτικά, ο Στόχος 3 επιδιώκει έως το 2030 την περαιτέρω μείωση της παιδικής και μητρικής θνησιμότητας, τον τερματισμό των επιδημιών των παραμελημένων τροπικών ασθενειών και την διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε αναπαραγωγική, σεξουαλική και υγειονομική περίθαλψη και τέλος τη μείωση κατά περίπου ένα τρίτο της θνησιμότητας από μη μεταδοτικές ασθένειες, μέσα από την πρόληψη και τη θεραπεία. Επιπλέον, προβλέπει την διασφάλιση του περιορισμού των θανάτων και ασθενειών από επιβλαβείς χημικές ουσίες και τη ρύπανση του εδάφους, υδάτων και αέρα που περιλαμβάνει την ενίσχυση της εφαρμογής της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού, την υποστήριξη της ανάπτυξης εμβολίων για μη μεταδοτικές και μεταδοτικές ασθένειες, την αύξηση των κονδυλίων για την υγεία και ενίσχυση της ικανότητας των χωρών για την διαχείριση κινδύνων για την υγεία. Τέλος, στις προβλέψεις του στόχου περιλαμβάνονται η ενίσχυση της πρόληψης και θεραπείας της κατάχρησης ουσιών, τη μείωση θανάτων και τραυματισμών από τροχαία και η επίτευξη καθολικής υγειονομικής κάλυψης (United Nations Regional Information Centre, χ.χ.β.).

Οι κύριες επιδιώξεις του Στόχου 4, είναι η διασφάλιση της ολοκλήρωσης μίας ελεύθερης και ποιοτικής εκπαίδευσης (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας) από όλα τα παιδιά, αλλά και η ισότιμη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από αγόρια και κορίτσια μέχρι το 2030. Επιπλέον, επιδιώκεται η ενίσχυση των τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων νέων και ενηλίκων έτσι ώστε να ενισχυθεί η πρόσβαση στην επιχειρηματικότητα και την απασχόληση. Ταυτόχρονα, δίνεται έμφαση στην ισότητα των φύλων και στην υποστήριξη εύλωτων ομάδων, ώστε να υπάρχει ίση πρόσβαση σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Μεγάλη σημασία δίνεται και στον γραμματισμό και αριθμητισμό για νέους και ενήλικες, αλλά και στην ενσωμάτωση θεμάτων όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η βιώσιμη ανάπτυξη και η ισότητα στα προγράμματα σπουδών. Επιπλέον, γίνεται προώθηση δημιουργίας ασφαλών και προσβάσιμων εκπαιδευτικών υποδομών για όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες, ανεξαρτήτως αναπηρίας και φύλου. Τέλος, ο συγκεκριμένος στόχος περιλαμβάνει την παροχή υποτροφιών προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, με στόχο την ενίσχυση της πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών μέσω διεθνούς συνεργασίας (United Nations Regional Information Centre, χ.χ.ε.).

Ο Στόχος 5 της Ατζέντας 2030, προωθεί την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση όλων των γυναικών και κοριτσιών. Κύρια επιδίωξη είναι ο τερματισμός κάθε μορφής διάκρισης και βίας σε ιδιωτικό και δημόσιο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της εμπορίας ανθρώπων, αλλά και την εξάλειψη επιβλαβών πρακτικών, όπως οι αναγκαστικοί γάμοι. Επιπλέον, επικεντρώνεται στην αναγνώριση της μη αμειβόμενης φροντίδας, στην ενίσχυση της πρόσβασης των γυναικών σε οικονομικούς και τεχνολογικούς πόρους και στη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων. Ταυτόχρονα, γίνεται προώθηση της θέσπισης των πολιτικών και νομικών πλαισίων που προάγουν την ισότητα των φύλων και ενισχύουν τη γυναικεία χειραφέτηση (United Nations Regional Information Centre, χ.χ.ε.).

Ο Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης 10, επικεντρώνεται στη μείωση των ανισοτήτων εντός αλλά και μεταξύ άλλων χωρών. Κύρια επιδίωξη είναι η ενίσχυση της εισοδηματικής ανάπτυξης των πιο εύλωτων κοινωνικών ομάδων, η συμπερίληψη όλων ανεξάρτητα από τα χαρακτηριστικά τους (φύλο, αναπηρία, καταγωγή κτλ.) και η εξάλειψη διακρίσεων μέσω κατάλληλων νομοθεσιών. Προωθεί τη φορολογική και κοινωνική ισότητα, τη δίκαιη εκπροσώπηση των αναπτυσσόμενων χωρών στους διεθνείς θεσμούς, καθώς και τη διαχείριση της μετανάστευσης με ασφάλεια και υπευθυνότητα. Ενθαρρύνει τη χρηματοδοτική στήριξη των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και τη μείωση του κόστους των εμβασμάτων (United Nations Regional Information Centre, χ.χ.ε.).

Παρά την αναγνώριση της αναγκαιότητάς τους, η πρόοδος προς την επίτευξή τους είναι ανεπαρκής και διαφέρει σημαντικά ανάλογα με τις περιοχές και τις κοινωνικές ομάδες, με τις ανισότητες και την έλλειψη ευαισθητοποίησης να παραμένουν εμπόδιο στην αποτελεσματική εφαρμογή τους. Στο πλαίσιο αυτό, η ανάγκη για δράσεις είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Η εκπαίδευση έχει καθοριστικό ρόλο σε αυτό, ως προς την διαμόρφωση ενεργών πολιτών με κριτική σκέψη, οι οποίοι θα μπορούν να αναλάβουν συλλογική δράση και πρωτοβουλίες (Plakitsi et.al., 2021). Οι νέοι είναι αυτοί που θα αναλάβουν το σπουδαίο αυτό καθήκον και τις ευθύνες ώστε να χτίσουν έναν καλύτερο κόσμο, υγιή και προστατευόμενο για τις επόμενες γενιές (Zamora-Polo et al., 2019). Αν και έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για την ενσωμάτωση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης στην εκπαίδευση, η έρευνα που να εξετάζει την επίγνωση και τις αντιλήψεις των νέων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τους στόχους αυτούς, ειδικά όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία, είναι περιορισμένη. Αξιοποιώντας στοιχεία από πρόσφατη μελέτη που εξετάζει τις αντιλήψεις των φοιτητών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σχετικά με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να ερευνηθεί η στάση και οι αντιλήψεις των νέων γύρω από τους Στόχους, με έμφαση εκείνους που ακολουθούν και προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία.

Μεθοδολογία

Η παρούσα εργασία στηρίζεται σε ευρήματα προγενέστερης μελέτης που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ενός ευρύτερου ερευνητικού έργου. Το αντικείμενο της αρχικής μελέτης ήταν η διερεύνηση της γνώσης, των στάσεων και του βαθμού επίγνωσης των συμμετεχόντων σχετικά με τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (United Nations, 2015). Για τη συλλογή των δεδομένων εφαρμόστηκε ποσοτική μεθοδολογία μέσω ερωτηματολογίου κλειστού τύπου, το οποίο σχεδιάστηκε με βάση συγκεκριμένους ερευνητικούς στόχους, συναφείς με το αντικείμενο της παρούσας εργασίας (Creswell & Creswell, 2018).

Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε συνολικά 21 ερωτήσεις, οι οποίες κατηγοριοποιούνταν σε τρεις βασικούς άξονες: δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών, αντιλήψεις και στάσεις απέναντι στους SDGs, καθώς και τον βαθμό επίγνωσης και πληροφόρησης σχετικά με το περιεχόμενο και τη σημασία των Στόχων (Startquestion, 2023). Η σύνταξη του ερωτηματολογίου βασίστηκε εν μέρει σε προϋπάρχον διαδικτυακό εργαλείο, το οποίο προσαρμόστηκε στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης έρευνας, ώστε να ανταποκρίνεται με ακρίβεια στα ερευνητικά ερωτήματα (Bryman, 2016).

Η διανομή του ερωτηματολογίου πραγματοποιήθηκε μέσω ηλεκτρονικής φόρμας, η οποία κοινοποιήθηκε στους/στις φοιτητές/φοιτήτριες μέσω ακαδημαϊκών ανακοινώσεων και προσωπικών δικτύων των ερευνητών. Η συμμετοχή ήταν εθελοντική και ανώνυμη, ενώ οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για τον σκοπό της έρευνας, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τα δικαιώματά τους, σύμφωνα με σύγχρονες προσεγγίσεις για την ηλεκτρονική ενημερωμένη συγκατάθεση σε ψηφιακές έρευνες (Gesualdo et al., 2021).

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν συνολικά 188 φοιτητές και φοιτήτριες ηλικίας 18 έως 24 ετών, οι οποίοι/ες φοιτούν στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες, κατά κύριο λόγο ελληνικής καταγωγής, διαμένουν σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές, όπως η Ήπειρος, τα Ιόνια Νησιά, καθώς και άλλες περιοχές της Ελλάδας. Η επιλογή του συγκεκριμένου πληθυσμού βασίστηκε στον παιδαγωγικό προσανατολισμό της έρευνας, με έμφαση στον βαθμό ενημέρωσης μελλοντικών εκπαιδευτικών σε θέματα βιωσιμότητας, κοινωνικής δικαιοσύνης και προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως αναδεικνύεται και από τη σύγχρονη βιβλιογραφία για την εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης (Fischer et al., 2022). Πρόκειται για δείγμα ευκολίας, το οποίο επιλέχθηκε με βάση την προσβασιμότητα και τη διαθεσιμότητα των φοιτητών/τριών, γεγονός που αποτελεί έναν μεθοδολογικό περιορισμό, αλλά είναι σύνηθες σε κοινωνικές επιστήμες (Etikan et al., 2016).

Η ανάλυση των δεδομένων επικεντρώθηκε στους Στόχους που αφορούν την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ισότητα, καθώς και την προώθηση της ευημερίας και της κοινωνικής συνοχής (United Nations, 2015). Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω του στατιστικού λογισμικού Jamovi, το οποίο αξιοποιήθηκε για την εξαγωγή περιγραφικών στατιστικών και τη διεξαγωγή συμπερασματικής στατιστικής, ανάλογα με τις θεωρητικές μεταβλητές. Τα αποτελέσματα ερμηνεύτηκαν στο πλαίσιο των ερευνητικών ερωτημάτων, υποστηρίζοντας αξιόπιστα συμπεράσματα σχετικά με τις γνώσεις και στάσεις των μελλοντικών εκπαιδευτικών απέναντι στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Şahin & Aybek, 2020).

Αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες θεωρούν ότι οι πιο επείγοντες στόχοι είναι η καλή υγεία, η εξάλειψη της πείνας, η ποιοτική εκπαίδευση, η εξάλειψη της φτώχειας, η ισότητα των φύλων και η μείωση των ανισοτήτων, δηλαδή όλοι οι στόχοι που επικεντρώνονται στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία. Συγκεκριμένα, ο Στόχος 3 – Καλή Υγεία και Ευημερία, αναδείχθηκε ως ο σημαντικότερος από το 45,4% των ερωτηθέντων, ακολουθούμενος από τον

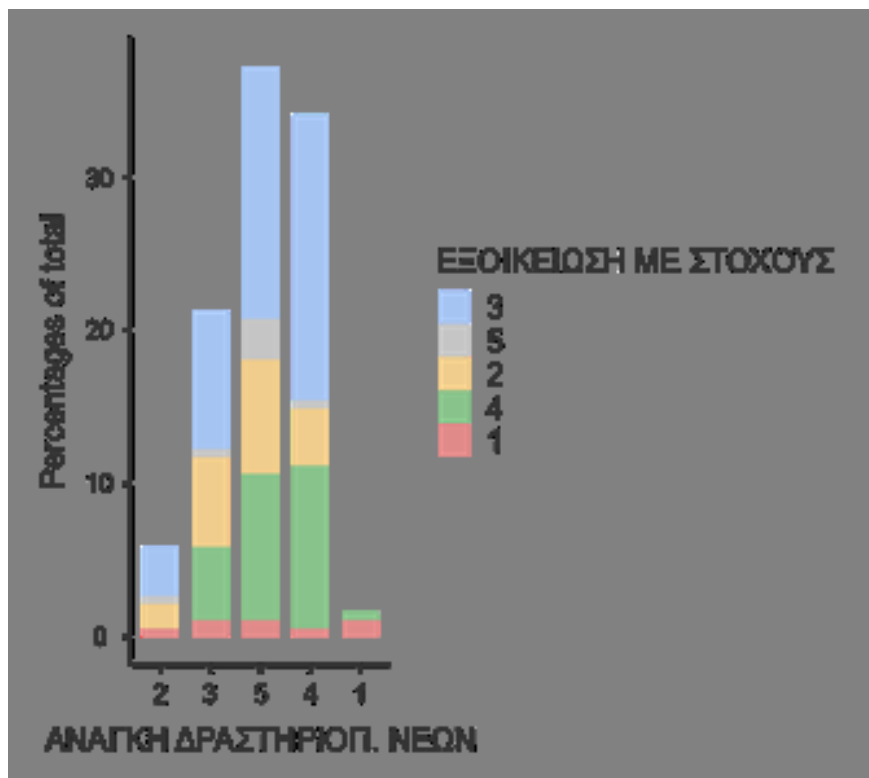
Στόχο 2 – Μηδενική Πείνα (40,4%), τον Στόχο 4 – Ποιοτική Εκπαίδευση (37,2%), τον Στόχο 1 – Μηδενική Φτώχεια (35,1%), τον Στόχο 5 – Ισότητα των Φύλων (30,3%) και τον Στόχο 10 – Μείωση των Ανεμοτήτων, ο οποίος, αν και δεν αναφέρθηκε με ξεκάθαρο ποσοστό μεταξύ των πρώτων επιλογών, αναδείχθηκε έμμεσα ως κρίσιμος, καθώς το 38,2% των συμμετεχόντων κατέδειξε τις κοινωνικές ανισότητες ως βασικό ανασταλτικό παράγοντα στην επίτευξη των στόχων. Ωστόσο, ένα ποσοστό 38,3% θεωρεί ότι όλοι οι στόχοι είναι εξίσου σημαντικοί.

Παρατηρείται πως οι πιο συνήθεις ατομικές δράσεις για τη στήριξη των στόχων περιλαμβάνουν την πρόληψη στην υγεία, την προσφορά σε όσους έχουν ανάγκη, την υποστήριξη της ειρήνης και της δικαιοσύνης, καθώς και την ενίσχυση της εκπαίδευσης. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι διαδικτυακές πηγές και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, αναδείχθηκαν ως τα κυριότερα εργαλεία ευαισθητοποίησης. Ωστόσο, εμπόδια όπως οι πολεμικές συγκρούσεις, η κλιματική αλλαγή, οι πολιτικές συγκρούσεις και οι ανισότητες, περιορίζουν την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων. Ως αποτέλεσμα, δίνεται πως η ενεργοποίηση των νέων, συνδέεται στενά με την εξοικείωσή τους με τους στόχους και την προθυμία τους να λαμβάνουν μέτρα για την υποστήριξή τους.

Επιπλέον, μελετήθηκε η θετική συσχέτιση μεταξύ της συμβολής του κοινού με την πιθανότητα επίτευξης στόχων ($\chi^2 = 50,5 / p < .001$) και της συχνότητας λήψης μέτρων με τις μελλοντικές προθέσεις των ερωτηθέντων ως προς τους 17 στόχους ($\chi^2 = 26,0 / p < .001$).

Η έντονη έμφαση που δείχνει το δείγμα στους Στόχους 1 έως 5 καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που αποδίδουν οι νέοι σε ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης και κάλυψης βασικών ανθρώπινων αναγκών. Οι στόχοι αυτοί δεν θεωρούνται απλώς θεσμικοί, αλλά βιώνονται ως προσωπικές ευθύνες, καθώς αντικατοπτρίζονται στις δράσεις που δηλώνουν οι συμμετέχοντες: προσφορά σε ευάλωτες ομάδες, δια βίου μάθηση και πρόληψη υγείας (Bespaluy et al., 2024). Έτσι, ενισχύεται η άποψη ότι οι νέοι αποτελούν κρίσιμο παράγοντα στην επιτυχία της Ατζέντας 2030 (Kolokouri et al., 2021).

Σχήμα 1. Ραβδόγραμμα σχέσης ανάγκης δραστηριοποίησης νέων και εξοικείωσης με στόχους

Συμπεράσματα

Οι Στόχοι που μελετά η παρούσα έρευνα αναδείχθηκαν από τους/τις συμμετέχοντες/συμμετέχουσες ως εκείνοι που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας. Το εύρημα αυτό υπογραμμίζει την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των νέων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης γύρω από κρίσιμα ζητήματα αειφορίας, με έμφαση στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία. Η παρούσα μελέτη δεν προσφέρει απλώς μία καταγραφή στάσεων, αλλά και ένα έναυσμα για τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ως φορέα αλλαγής, καθώς είναι υπεύθυνα για την εκπαίδευση και διαμόρφωση υπευθύνων πολιτών, που θα μπορέσουν στο μέλλον να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της βιώσιμης ανάπτυξης (García-Feijóo et al., 2020).

Οι φοιτητές/φοιτήτριες των Σχολών Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αναγνώρισαν ως πλέον επείγοντες τους Στόχους που σχετίζονται με την καλή υγεία, την εξάλειψη της φτώχειας και της πείνας, την ποιοτική εκπαίδευση και την ισότητα των φύλων, γεγονός που αναδεικνύει την κοινωνική τους ευαισθησία και την επιθυμία τους για έναν πιο δίκαιο και βιώσιμο κόσμο. Ως εκ τούτου, αναδεικνύεται το ενδιαφέρον των νέων σε κοινωνικά ζητήματα και θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου. Η σύνδεση μεταξύ γνώσης των Στόχων και πρόθεσης δράσης είναι σαφής, καθώς όσο περισσότερο ενημερωμένοι είναι οι νέοι, τόσο μεγαλύτερη είναι η διάθεσή τους για συμμετοχή και ανάληψη ευθύνης. Επιπλέον, κρίνεται αναγκαία η χρήση ενός ολοκληρωμένου κοινωνικο-οικολογικού μοντέλου το οποίο να ενοποιεί όλους τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, με έναν τρόπο που θα αναδεικνύει τις μεταξύ τους αλληλεξαρτήσεις και θα καταδεικνύει την επίτευξη ενός βιώσιμου μέλλοντος, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων, όπως την ενδυνάμωση της διάστασης της αειφορίας στην εκπαίδευση (Scherer et al., 2022). Παράλληλα, τα εμπόδια που καταγράφονται - όπως οι πολεμικές συγκρούσεις, οι κοινωνικές ανισότητες και η κλιματική αλλαγή - υπενθυμίζουν την ανάγκη για συλλογική και πολυεπίπεδη προσέγγιση στην εφαρμογή της Ατζέντας 2030.

Συνοψίζοντας, τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης συνεισφέρουν στο να υπογραμμίζεται ο καίριος ρόλος της εκπαίδευσης τόσο στην επίτευξη των στόχων αυτών, όσο και στην ευρύτερη εξοικείωση του νεανικού πληθυσμού μαζί τους, καθώς ενισχύει την καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και της ενεργής συμμετοχής. Η επίτευξη αυτού του στόχου, μπορεί να υποστηριχθεί μέσω της ενσωμάτωσης ή/και του εμπλουτισμού μαθημάτων σχετικά με την αειφορία στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και όχι μόνο, καθώς και μέσω της διοργάνωσης εξειδικευμένων επιμορφωτικών σεμιναρίων και συνεδρίων (Bespaluy et al., 2024). Η συνέχιση και ενίσχυση επιμορφωτικών δράσεων, διαλόγου και ερευνητικών πρωτοβουλιών, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την επίτευξη των Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ως εκ τούτου, η ουσιαστική ένταξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα δεν συνιστά απλώς ακαδημαϊκή επιδίωξη, αλλά καίριο ηθικό χρέος, προκειμένου η παιδεία να λειτουργήσει ως καταλύτης για έναν βιώσιμο και κοινωνικά δίκαιο κόσμο.

Βιβλιογραφία

- Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. (2016). *Στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης*. <https://gslegal.gov.gr/wp-content/uploads/2016/12/ΣΤΟΧΟΙ-ΒΙΩΣΙΜΗΣ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-EL.pdf>
- United Nations Regional Information Centre (UNRIC). (χ.χ.α.). *Στόχος 1 – Μηδενική φτώχεια*. Ανακτήθηκε 26 Ιουνίου 2025, από: <https://unric.org/el/στοχος-1-μηδενικη-φτωχεια/>
- United Nations Regional Information Centre (UNRIC). (χ.χ.β.). *Στόχος 3: Καλή υγεία και ευημερία*. Ανακτήθηκε στις 26 Ιουνίου 2025, από: <https://unric.org/el/στοχος-3-καλη-υγεια-και-ευημερια/>
- United Nations Regional Information Centre (UNRIC). (χ.χ.γ.). *Στόχος 4: Ποιοτική εκπαίδευση*. Ανακτήθηκε στις 26 Ιουνίου 2025, από: <https://unric.org/el/στοχος-4-ποιοτικη-εκπαιδευση/>

- United Nations Regional Information Centre (UNRIC). (χ.χ.δ.). *Στόχος 5: Ισότητα των φύλων και εξάλειψη των διακρίσεων*. Ανακτήθηκε στις 26 Ιουνίου 2025, από: <https://unric.org/el/στοχος-5-ισοτητα-των-φυλων/>
- United Nations Regional Information Centre (UNRIC). (χ.χ.ε.). *Στόχος 10: Μείωση ανισοτήτων & κοινωνική δικαιοσύνη*. Ανακτήθηκε στις 26 Ιουνίου 2025, από: <https://unric.org/el/στοχος-10-λιγοτεροσ-ανισοτητες/>
- Bespalyy, S., Alnazarova, G., Scalcione, V., Vitliemov, P., Sichinava, A., Petrenko, A. & Kaptsov, A. (2024). *Sustainable Development Awareness and Integration in Higher Education: A Comparative Analysis of Universities in Central Asia, South Caucasus and the EU*. *Discover Sustainability* 5, 346. <https://doi.org/10.1007/s43621-024-00562-2>
- Bryman, A. (2016). *Social research methods* (5th ed.). Oxford University Press. ISBN 978-0198824424
- Coursera. (χ.χ.). *Summary | Sustainable Development Goals – A global, transdisciplinary vision for the future*. Ανακτήθηκε 26 Ιουνίου 2025, από: <https://www.coursera.org/lecture/sustainable-development-ban-ki-moon/summary-JvkbC>
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (5^η έκδ.). SAGE Publications. ISBN 978-1506386706
- Dalampira, E. S., & Nastis, S. A. (2020). *Mapping sustainable development goals: A network analysis framework*. *Sustainable Development*, 28(1), 46–55.
- Etikan, I., Musa, S. A., & Alkassim, R. S. (2016). *Comparison of convenience sampling and purposive sampling*. *American Journal of Theoretical and Applied Statistics*, 5(1), 1–4. <https://doi.org/10.11648/j.ajtas.20160501.11>
- EUR-Lex. (χ.χ.). *Access to European Union Law*. Ανακτήθηκε 26 Νοεμβρίου 2024, από: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/sustainable_development.html?locale=el
- Fischer, D., King, J., Rieckmann, M., Barth, M., Büssing, A., Hemmer, I., & Lindau Bank, D. (2022). *Teacher education for sustainable development: A review of an emerging research field*. *Journal of Teacher Education*, 73(5), 509–524. <https://doi.org/10.1177/00224871221105784>
- García-Feijoo, M., Eizaguirre, A., & Rica-Aspiunza, A. (2020). *Systematic review of sustainable-development-goal deployment in business schools*. *Sustainability*, 12(1), 440. <https://doi.org/10.3390/su12010440>
- Gesualdo, F., Daverio, M., Palazzani, L., Dimitriou, D., Diez-Domingo, J., Fons-Martinez, J., Jackson, S., Vignally, P., Rizzo C., & Tozzi A. E. (2021). *Digital tools in the informed consent process: a systematic review*. *BMC Medical Ethics*, 22, 18. <https://doi.org/10.1186/s12910-021-00585-8>
- Plakitsi, K., Nanni, E., Kolokouri, E. (2021). *Planet 2030 and Inclusion for Sustainable Development*. Στο A. Zeyer & R. Kyburz-Graber (Επιμ.), *Science | Environment | Health. Towards a Renewed Pedagogy for Science Education* (2^η έκδ.). Dordrecht, Boston, London: Springer Verlag.
- Şahin, M. D., & Aybek, E. C. (2020). *Jamovi: An easy to use statistical software for the social scientists*. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 6(4), 670–692. <https://doi.org/10.21449/ijate.661803>
- Scherer, L., Behrens, P., de Koning, A., & Tukker, A. (2022). *A model of Sustainable Development Goals: Challenges and opportunities in promoting human well being and environmental sustainability*. *Ecological Modelling*, 475, 110164. <https://doi.org/10.1016/j.ecolmodel.2022.110164>
- Startquestion. (2023). *Sustainable development goals – Sample survey*. <https://www.startquestion.com/survey-ideas/sdgs/>
- United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Zamora-Polo, F., Sánchez-Martín, J., Corrales-Serrano, M., & Espejo-Antúnez, L. (2019). *What do university students know about sustainable development goals? A realistic approach to the reception of this UN program amongst the youth population*. *Sustainability*, 11(13), 3533. <https://doi.org/10.3390/su11133533>